

ISSN 2354 - 0850

Tạp chí
KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ
Trường Đại học Khoa học, Đại học Huế

Journal of Science and Technology
University of Sciences, Hue University

Chuyên san Văn - Sử - Triết học

Issues in **Literature - History - Philosophy**

Tập 12, Số 3, 8/2018

Volume 12, Number 3, 8/2018

MỤC LỤC

1.	<i>Lê Huy Bắc</i>	Tính vô thức của ký hiệu ngôn từ	1
2.	<i>Nguyễn Xuân Bình</i>	Yếu tố hiện thực huyền ảo trong tiểu thuyết Hồ Anh Thái	7
3.	<i>Mai Thị Liên Giang</i>	Gabriel García Márquez và <i>Nỗi cô đơn huyền thoại</i> - một cách tiếp cận mới nền văn học Mỹ Latinh	21
4.	<i>Bùi Thị Thúy Hằng</i>	Cấu trúc thế đại từ chỉ xuất trong tiếng Việt	33
5.	<i>Hồ Tiểu Ngọc</i>	Hệ hình thơ Việt nhìn từ lý thuyết	45
6.	<i>Nguyễn Thành</i>	Đặc điểm tiểu thuyết tư liệu lịch sử và phương thức trần thuật trong tiểu thuyết <i>Biên bản chiến tranh 1-2-3-4.75</i> của Trần Mai Hạnh	57
7.	<i>Ngô Thị Mai Thảo</i>	Biểu tượng huyền ảo trong truyện ngắn Lê Minh Phong	67
8.	<i>Nguyễn Thị Hồng Thùy</i>	Thế giới nhân vật trong hai tập truyện <i>Nhiệt đới gió mùa</i> và <i>Làn gió chày qua</i> của Lê Minh Khuê	77
9.	<i>Nguyễn Thị Thùy Trang</i>	Ý thức phái tính qua sự đa dạng ngôn ngữ thơ của Đoàn Thị Lam Luyện	87
10.	<i>Nguyễn Mạnh Hà</i>	Phục dựng lễ tế Giao trong Festival Huế: thực trạng và một số vấn đề đặt ra	97
11.	<i>Lê Thị Quý Đức</i>	Quan hệ chính trị - ngoại giao giữa Ấn Độ và Indonesia giai đoạn 1955-1964	107
12.	<i>Nguyễn Thị Thùy Dung</i> <i>Dan Vataman</i>	Vai trò của Hoa Kỳ đối với ngoại thương Việt Nam (2010 -2017)	117
13.	<i>Nguyễn Thị Hồng Hạnh</i>	Điểm tương đồng giữa mô hình kinh tế Nakama và Zaibatsu ở Nhật Bản	129
14.	<i>Dương Thị Thúy Hiền</i>	Quan hệ thương mại và đầu tư Việt Nam - Myanmar từ năm 2011 đến năm 2016	139

HỆ HÌNH THƠ VIỆT NHÌN TỪ LÝ THUYẾT

Hồ Tiểu Ngọc

Khoa Ngữ văn, Trường Đại học khoa học, Đại học Huế

Email: hotieungoc93@gmail.com

Ngày nhận bài: 15/3/2018; ngày hoàn thành phần biên: 19/3/2018; ngày duyệt đăng: 8/6/2018

TÓM TẮT

Trong nửa đầu thế kỷ XX, văn học Việt Nam đã trải qua một cuộc biến thiên lớn khi “trở dạ” thoát khỏi cái bóng trung đại, chính thức bước sang thời kỳ hiện đại. Thơ Việt, dưới sự ảnh hưởng của văn học phương Tây, cụ thể hơn chính là văn học Pháp, đã trải qua hàng loạt cuộc “cách mạng” thay đổi hệ hình, từ quan niệm triết mỹ cho đến thi pháp thể loại. Nếu nhìn theo quy luật hệ hình thì thơ Việt đã trải qua ba hệ hình: *tiền hiện đại*, *hiện đại* và *hậu hiện đại*. Những hệ hình ấy không phải lúc nào cũng tuần tự, tăng tiến mà là đan xen, phát triển và lặp lại, tùy theo nhu cầu của cuộc sống và sự tự nguyện đồng hành của thi ca. Soi chiếu tiến trình vận động của thơ Việt Nam hiện đại, bài viết mong muốn chỉ ra một cái nhìn mới từ góc độ lý thuyết hệ hình, đồng thời vạch ra được những bước chuyển hệ hình quan trọng trong dòng chảy thi ca để góp phần khái quát rõ hơn từng chặng đường đổi mới và cách tân thơ Việt từ nội dung phản ánh cho đến hình thức thể hiện.

Từ khóa: hệ hình, bước chuyển hệ hình, cái khác, thơ Việt Nam, hiện đại.

1. LỐI VÀO HỆ HÌNH

Trong lịch sử văn học Việt Nam, có một giai đoạn mà mọi người thường nhắc đến với sự kiện đáng nhớ được Hoài Thanh khái quát thành *một thời đại trong thi ca* - “một thời đại vừa chẵn mười năm” với những nhận định kết tinh, sâu sắc, sau khi trên thi đàn Việt Nam xuất hiện hàng loạt các cuộc tranh luận gay gắt giữa *thơ cũ* và *thơ mới*. “Cuộc tranh đấu kéo dài cho đến ngày thơ mới toàn thắng” [7, tr.37]. Một thời đại chỉ vòn vẹn một thập niên, nhưng nó kết tinh cả một giai đoạn thơ nửa đầu thế kỷ XX và cho đến ngày nay, với những hệ hình lý thuyết thơ cứ thay nhau xuất hiện, giành giật ngôi vị chủ tọa thi đàn, đưa thơ Việt tiến vào con đường hiện đại, hoà mình vào dòng chảy của phương Tây, thay thế vị trí độc tôn của hệ hình thơ Trung đại.

Có thể nói, trong nửa đầu thế kỷ XX, văn học Việt Nam đã được “trở dạ” sau một quãng thời gian “thai nghén” quá dài dưới cái bóng của văn học Trung Quốc. Văn